

Sådd med

NIBEX

 Andershornstein AB

www.andershornstein.se tel: +46 730 77 87 00 Worldwide sales of spare parts for NIBEX

See our homepage for other second hand machines for potato and vegetables!

BÄSTE NIBEX-ÄGARE

För att underlätta för Er, när det gäller att välja rätt skop- eller cellhjul, har vi här sammanställt några kortfattade anvisningar.

Eftersom kvaliteten på fröer kan variera från säsong till säsong och mellan olika partier vad det gäller form, storlek och grobarhet, är dessa anvisningar endast vägledande och avsedda att användas för grundinställning i samband med vridprov.

Tänk på att ett vridprov som tar några minuter i anspråk är Er bästa garanti för en lyckad sådd.

AB Överums Bruk fräntar sig allt ansvar för skador eller misslyckade sådder som beror på ouppmärksamhet eller felaktig hantering och/eller inställning av såmaskinen.

GÖR ALLTID VRIDPROV FÖRE SÅDD

	Sida
Att observera vid sådd med NIBEX utrustad med skophjul	3
Anvisningar för olika fröslag	3—4
Skoprekommendationer för några blomsterfröer	5
Att obeservera vid sådd med NIBEX 500 med cellhjul	6
Förteckning över cellhjul	6
Praktiska tabeller	7

ATT OBSERVERA VID SÅDD MED NIBEX UTRUSTAD MED SKOPHJUL

Statisk elektricitet.

De flesta mindre fröer kan lätt bli elektriskt laddade och fåster då vid skophjulet. Blanda därför talk i fröet. Torrbetningsmedel ger ofta samma effekt som talk.

Dosering: 1 tesked talk till 300 gram frö.

Tänk på

Att aldrig fylla fröbehållarna förrän maskinen transportrats ut till fältet och sådden ska börja.

Kör alltid mjukt. Undvik häftiga svängar samt lyft och sätt ned maskinen varsamt så att frönivån ej ändras.

Vid sådd av små fröer

Kontrollera någon gång under dagen att frörester och andra föroreningar inte arbetat sig in bakom skophjulet. Rengör vid behov.

Val av utväxling

Se tabell i instruktionsbok eller på växellådans lock.

Frönivå

Minsta rekommenderade restfrömängd i såhuset är ca 20—25 gram.

För inställning av nivåreglage, se respektive fröslag i tabellerna sid 3—4.

Val av matarvinge

Normalt användes standarvinge A.

Vid sådd av dill, gurka, palsternacka och andra "tröga" fröer samt vid mycket stora utmatningsmängder bör den stora matarvingen B användas istället.

Se instruktionsbok.

Körhastighet

Körhastigheter som ej bör överskridas för att uppnå ett fullgott resultat:

Antal skoputmatningar per meter.	Max körhastighet km/timme
5—19	3,0—3,5
16—25	2,5—3,0
23—35	2,0—2,5

För vissa fröer, t ex morot och tomat bör man ej köra med större antal utmatningar än 25 skopor per meter.

Detta för att man ej ska tappa kontrollen över utmatningsmängden.

SÅ ALDRIG UTAN ATT FÖRST HA GJORT VRIDPROV

ANVISNINGAR FÖR OLIKA FRÖSLAG

Fröslag	Skopa nr.	Färg	Form	Antal frö/skopa	Frönivå	Billtyp	Anmärkning	Talk
Aubergine (äggplanta)	13	Vit		1 (1—2)	C—D	25 mm		Ja
Böna	23	Vit		1	C—B	25 mm	Skophjul med 15 skopor	
	25	Brun		1	C—B	25 mm	Skophjul med 15 skopor	
	26	Ljusblå		1	C—B	25 mm	Skophjul med 15 skopor	
Cikoria sallat (endivie)	39	Grön		1	E—D	25 mm		Ja
	37	Röd		1 (1—2)	E—D	25 mm	Stora frö	Ja
Dill	11	Ljusblå		2—5	C—B	25/65 mm	30—150 frö/meter	Ja
	41	Gråblå		2—5	B	25/65 mm	100—250 frö/meter	Ja
	21	Gul		15—25	B	65 mm	250—750 frö/meter	Ja
Fänkål	42	Brun		1 (1—3)	E—D	25 mm	Litet till medelstort frö	Ja
	43	Mörkblå		1 (1—3)	E—D	25 mm	Medelstort frö	Ja
	44	Grå		1 (1—3)	E—D	25 mm	Stort frö	Ja
Gräslök	12	Grön		3—6	C	25 mm		Ja
	21	Gul		25—30	C	25 mm		Ja
Gurka	24	Mörkblå		1 (1—3)	E	25 mm		Ja
	27	Lila		1 (1—3)	E	25 mm	För mycket stort frö. Skophjul med 15 skopor rekommenderas samt stor matarvinge. Till modell 300 och 400 användes tunn tätningssring.	Ja
Kål — Blomkål Broccoli Brysselkål Kålrot, Kålrambi Rödkål Salladskål Vitkål	17	Mörkblå		1	E	25 mm	Litet till medelstort frö	Ja
	18	Svart		1	E	25 mm	Medelstort till stort frö	Ja

Fröslag	Skopa nr.	Färg	Form	Antal frö/skopa	Frönivå	Billtyp	Anmärkning	Talk
Lök	16	Olivgrön	○	1 (1—2)	D—C	25/65 mm	Användningsområde 10—35 frö/m 30—70 frö/m 60—130 frö/m 80—150 frö/m 150—500 frö/m	Ja
	13	Vit	○	2—3	D—C	65/25 mm		Ja
	11	Ljusblå	○	3—6	C	65 mm		Ja
	12	Grön	○	4—7	C	65 mm		Ja
	21	Gul	○	7—12	C—B	65/105 mm		Ja
Majrova	17	Mörkblå	○	1	C—D	25 mm	Bandsådd 55—65 frö/m	Ja
	16	Olivgrön	○	3—4	C	65 mm		Ja
Melon	27	Lila	◐	1 (1—2)	E (E—D)	25 mm	Skophjul med 15 skopor rekommenderas. Använd stor matarvinge. Till modell 300 och 400 användes tunn tätningsring.	
Morot	38	Svart	○	1—2	D—C	25/65 mm	Användningsområde 10—50 frö/m 50—120 frö/m 120—230 frö/m 170—500 frö/m 190—800 frö/m	Ja
	16	Olivgrön	○	4—6	C	65/25 mm		Ja
	13	Vit	○	6—10	C	65/105 mm		Ja
	11	Ljusblå	○	10—16	D—C	105/65 mm		Ja
	12	Grön	○	12—20	D—C	105/65 mm		Ja
Palsternacka	41	Gråblå	○	1 (1—3)	D (D—E)	25/65 mm	Stor matarvinge	ja
Paprika	13	Vit	○	1 (1—2)	D	25 mm	Stor matarvinge	Ja
	11	Ljusblå	○	1—3	D	25 mm		Ja
	12	Grön	○	1—3	D	25 mm		Ja
Persilja	38	Svart	○	1 (1—2)	D—E	25 mm		Ja
	33	Orange	○	2 (2—3)	D—E	25/65 mm		Ja
	12	Grön	○	8—14	D—E	65 mm		Ja
Purjo	17	Mörkblå	○	1	E—D	25 mm		Ja
Raps och Senap	13	Vit	○	2—3	D—C	25mm		
	11	Ljusblå	○	3—5	D—C	25mm		
Rädisa och Rättika	16	Olivgrön	○	1	D	25 mm		Ja
	18	Svart	○	1	D	25 mm		Ja
Rödbeta	11	Ljusblå	○	1	C—B	25 mm		Ja
	12	Grön	○	1	C—B	25 mm		Ja
	21	Gul	○	2—3	B	65 mm		Ja
	22	Röd	○	2 (1—3)	B	65 mm		Ja
Sallat	31	Gul	○	1 (1—2)	E	25 mm	Bill 25/7	Ja
	38	Svart	○	1 (1—2)	E	25 mm		Ja
Selleri	36	Benvit	○	1 (1—2)	E	25 mm		Ja
Sockerbeta	11	Ljusblå	○	1	C	25 mm	Naket frö	
	12	Grön	○	1	C	25 mm	Naket eller pelleterat frö	
Sparris	11	Ljusblå	○	1	D	25 mm		Ja
	12	Grön	○	1	D	25 mm		Ja
Spenat	12	Grön	○	2 (1—3)	C	25/65 mm		Ja
	21	Gul	○	2—4	C	25/65 mm		Ja
Tomat	17	Mörkblå	○	1 (1—2)	D—C	25 mm	Små frö	Ja
	18	Svart	○	1 (1—2)	D—C	25 mm	Mellanstort frö	Ja
	16	Olivgrön	○	1 (1—2)	D—C	25 mm	Stort frö	Ja
Gruppsådd av Tomat	19	Gul	○	3 — litet frö 2 — mellanstort frö	D—C	25 mm	Gruppsådd: 6 skopor/skophjul	Ja
	13	Vit	○	4 — mellanstort frö 3 — stort frö	D—C	25 mm	3—5 grupper/meter	Ja
Pelleterade fröer	12	Grön	○	1	C (D)	25 mm	Fröstorlek: 4,0—5,5 mm	
	13	Vit	○	1	C (D)	25mm	Fröstorlek: 2,5—3,5 mm	

SKOPREKOMMENDATIONER FÖR NÅGRA BLOMSTERFRÖER

I dessa rekommendationer finns följande benämningar:

Tunn sådd: Skopan tar ett eller flera frön.
 Tät sådd: Skopan tar flera frön.
 Singulering: Skopan kan ta ett frö. Prova ut rätt skopa.
 × Fröet är lätt att så.
 × × Fröet är svårt att så med större precision.

Vridprov måste alltid utföras för kontroll av antal frö per meter

Fröslag, latinskt namn	Skopa för tunn sådd	Skopa för tät sådd	Skopa för singulering	
Adonis aestivalis	11—12—13	21—24—27		×
Celendula officinalis			21—24—27	× ×
Callistephus chinensis	38—37—34	11—12—42—43—21		×
Centaurea cyanus	43—34	21—24—27		×
Chrysanthemum carinatum	11	21—24—27		× ×
Chrysanthemum paludosum	31—39	16—13—11		×
Clarkia	36—17	16—13—11—12		×
Cosmos bipinnatus			21—24—27	× ×
Cynoglossum	13—11—12	21—24—27		×
Delphinium chinense	17—16	13—11—12		×
Eschscholtzia californica	17	16—13—11		×
Godetia amoena	36—17	16—13—11—12		×
Helichrysum bracteatum	31—39—33	11—12—42—43		×
Helipterum manglesi	11—13	21—24—27		× ×
Helipterum roseum rubrum			21—24—27	× ×
Kochia	17—16	13—11—12		×
Lathyrus odoratus	12	21		×
Malope trifida	16—18—19	11—12—21		×
Nemesia strumosa	17—39—16	13—11—12		×
Nigella damascena	17—16—33	13—11—12		×
Rudbeckia bicolor	31—39	16—11—13		×
Tagetes			21—24—27	× ×

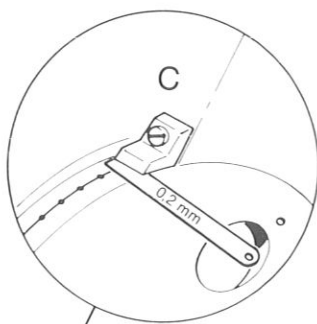
ATT OBSERVERA VID SÅDD MED NIBEX 500 UTRUSTAD MED CELLHJUL

Montering av cellhjul

Se instruktionsbok.

Glöm ej att montera utkastarkniven. Denna monteras med pilen riktad framåt.

Kontrollera avstrykaren så att dess båda klackar ligger lätt an mot cellhjulet. Avståndet mellan avstrykarekanten och cellhjulet får ej vara mer än 0,2 mm. Se bild.

Val av utväxling

Se tabell i instruktionsbok eller på växellådans lock.

Körhastighet

Max körhastighet som ej får överskridas:

Antal frö per löpmeter			Max körhastighet km/timma
41 celler	120 celler	240 celler	
4,3—10,5	12,6—30,7	25—61	4,0—4,5
—16	—47	—94	3,0—4,0
—21*	—61*	—122*	2—3

* Större frömängder vid mycket låga hastigheter.

Vid sådd

I samband med sådd, kontrollera regelbundet att cellhjulen roterar jämnt och lugnt. Ojämn gång tyder på felaktigt val av cellhjul, dåligt kalibrerat frö eller sliten avstrykare.

Val av cellhjul

Förutom de cellhjul som återfinns i tabellen nedan kan NIBE-VERKEN tillverka cellhjul med annan cellstorlek och celldelning.

Vid beställning av detta behövs ett fröprov om 100—300 gram beroende på fröstorlek, samt uppgifter på det antal frö per meter Ni önskar så ut.

FÖRTECKNING ÖVER CELLHJUL

Art.nr.	Antal celler	Utkastarkniv	Fröstorlek kalibrering	Cellstorlek × djup m m
343 001	41	1 mm/A	4,0 —5,0	5,7 × 4,0
343 002	120	1 mm/C	2,75—3,25	3,8 × 2,9
343 003	41	0.7 mm/D	1,75—2,0	2,7 × 1,4
343 004	41	0,7 mm/D	2,0 —2,25	2,7 × 1,7
343 005	2 × 120	2 × 0,7 mm/D	1,75—2,25	2,7 × 1,7
343 006	120	1 mm/C		4,2 × 2,3
343 007	2 × 60	2 × 1 mm/C		4,2 × 3,2
343 008	120	1 mm/C		3,7 × 2,7
343 009	2 × 120	2 × 1 mm/C		3,7 × 2,3
343 010	Borras eft. best.	2 × 1 mm/A		
343 011	Borras eft.best.	2 × 0,7 mm/D		
343 012	Borras eft. best.	2 × 1 mm/C		
343 013	41	1 mm/A		5,2 × 4,0
343 014	2 × 120	2 × 1 mm/C	3,0 —3,5	4,2 × 2,7
343 015	41	1 mm/A	3,5 —4,75	5,4 × 3,5

PRAKTISKA TABELLER

Antal löpmeter per ha

Rad-avstånd i cm	Antal löp-meter	Rad-avstånd i cm	Antal löp-meter	Rad-avstånd i cm	Antal löp-meter	Rad-avstånd i cm	Antal löp-meter	Rad-avstånd i cm	Antal löp-meter
2—0	500.000	13—0	76.923	24—0	41.667	35—0	28.571	56—0	17.857
2—5	400.000	13—5	74.074	24—5	40.816	35—5	28.169	57—0	17.544
3—0	333.333	14—0	71.429	25—0	40.000	36—0	27.778	58—0	17.241
3—5	285.714	14—5	68.966	25—5	39.216	37—0	27.027	59—0	16.949
4—0	250.000	15—0	66.666	26—0	38.462	38—0	26.316	60—0	16.666
4—5	222.222	15—5	64.516	26—5	37.736	39—0	25.641	61—0	17.393
5—0	200.000	16—0	62.500	27—0	37.037	40—0	25.000	62—0	16.129
5—5	181.818	16—5	60.606	27—5	36.364	41—0	24.390	63—0	15.873
6—0	166.666	17—0	58.824	28—0	35.714	42—0	23.810	64—0	15.625
6—5	153.846	17—5	57.143	28—5	35.087	43—0	23.256	65—0	15.384
7—0	142.857	18—0	55.556	29—0	34.483	44—0	22.727	66—0	15.152
7—5	133.333	18—5	54.054	29—5	33.898	45—0	22.222	67—0	14.925
8—0	125.000	19—0	52.632	30—0	33.333	46—0	21.739	68—0	14.706
8—5	117.647	19—5	51.282	30—5	32.787	47—0	21.277	69—0	14.493
9—0	111.111	20—0	50.000	31—0	32.258	48—0	20.855	70—0	14.285
9—5	105.263	20—5	48.780	31—5	31.746	49—0	20.408	71—0	14.086
10—0	100.000	21—0	47.619	32—0	31.250	50—0	20.000	72—0	13.889
10—5	95.238	21—5	46.512	32—5	30.769	51—0	19.608	73—0	13.699
11—0	90.909	22—0	45.456	33—0	30.303	52—0	19.231	75—0	13.333
11—5	86.957	22—5	44.444	33—5	29.851	53—0	18.868	76—0	13.158
12—0	83.333	23—0	43.478	34—0	29.412	54—0	18.519	78—0	12.821
12—5	80.000	23—5	42.553	34—5	28.986	55—0	18.181	80—0	12.500

1 ha = 10.000m²
 1 ha = ca 2,026 tunnland
 1 tunnland = 4.936 m²
 1 tunnland = 0,4936 ha

1 Acre = 4.840 sq.yards
 1 Acre = 0,40468 ha
 1 ha = 10.000 sq.m.
 1 ha = 2,47106 acres

Fröåtgång per ha vid radsådd

Fröavstånd i cm	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Frön per m	50	33,3	25	21	16,7	14,3	12,5	11,1	10	9,1	8,3
Radavstånd i cm	Antal frö										
10	5.000.000	3.330.000	2.500.000	2.000.000	1.670.000	1.430.000	1.250.000	1.110.000	1.000.000	910.000	830.000
15	3.333.300	2.219.978	1.666.650	1.333.332	1.113.322	953.324	833.325	739.993	666.666	606.661	553.328
20	2.500.000	1.665.000	1.250.000	1.000.000	835.000	715.000	625.000	555.000	500.000	455.000	415.000
25	2.000.000	1.332.000	1.000.000	800.000	668.000	572.000	500.000	444.000	400.000	364.000	332.000
30	1.666.650	1.109.989	833.325	666.660	556.661	476.661	416.662	369.996	333.330	303.330	276.664
35	1.428.550	951.414	714.275	571.420	477.135	408.565	357.137	317.138	285.710	259.996	237.139
40	1.250.000	832.500	625.000	500.000	417.500	357.500	312.500	277.500	250.000	227.500	207.500
45	1.111.100	739.993	555.550	444.440	371.107	317.774	277.750	246.664	222.220	202.220	184.443
50	1.000.000	666.000	500.000	400.000	334.000	286.000	250.000	222.000	200.000	182.000	166.000
55	900.905	605.427	454.525	363.620	303.622	259.988	227.262	201.809	181.810	165.447	150.902
60	853.300	554.978	416.650	332.320	278.322	238.323	208.325	184.992	166.660	151.660	138.328
65	769.200	512.287	384.600	307.680	256.912	219.991	192.300	170.762	153.840	139.994	127.687
70	714.250	475.691	357.125	285.700	238.560	204.275	178.562	158.563	142.850	129.993	118.565
75	666.650	443.989	333.325	266.660	222.661	190.661	166.662	147.996	133.330	121.330	110.664
80	625.000	416.250	312.500	250.000	208.750	178.750	156.250	138.750	125.000	113.750	103.750

Beräkning av fröbehov per ha

Exempel: Kpalök (matlök)

Först bestäms radavståndet till exempelvis 45 cm. När man väljer fröavstånd skall man dels ta hänsyn till det önskade antalet plantor per löpmeter och dels till fröets grobarhet. Normalt vill man ha 40 lökplantor per löpmeter. Vid 100 % grobarhet går det åt 40 frön per löp-

meter, vilket ger ett fröavstånd av $\frac{100}{40} = 2,5$ cm

Normalt gror lökfrö dock bara till ca 80%, varför avståndet måste reduceras till $\frac{2,5 \times 80}{100} = 2$ cm.

I tabellen ovan ses under fröavståndet 2 cm i raden för 45 cm radavstånd att det går åt 1 111 100 frön per ha.

Kpalök har ungefär 250 frön per g.

Alltså kan man beräkna att det går åt $\frac{1\ 111\ 100}{250} =$ knappt 4500 g.

För att få jämn sådd med såmaskinen bör man dessutom räkna med någon marginal vid fröinköpet. Vid 45 cm radavstånd och 2 cm fröavstånd är därför fröbehovet 5 kg av kpalök.

www.andershornstein.se tel: +46 730 77 87 00 Worldwide sales of spare parts for NIBEX

See our homepage for other second hand machines for potato and vegetables!